

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 14P/209/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713213520
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2014:8713213520.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudkyňou JUDr. Dagmar Soliarovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. C., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov R. C., nar. XX. X. XXXX, bytom B., K. XXX/X, právne zast. JUDr. Jana Murárová, AK so sídlom v Poprade, 1. mája 220/19 a Q. C., nar. X. X. XXXX, bytom V. XXX, právne zast. JUDr. Tibor Bašista, AK so sídlom v Poprade, Štefánikova 8, v konaní začatom na návrh otca o zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti
z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Tunajšiemu súdu bol doručený návrh otca, v ktorom žiadal, aby súd zveril mal. P. do striedavej osobnej starostlivosti s tým, aby sa táto striedavá starostlivosť realizovala v 2-týždňových intervaloch. V predmetnom návrhu otec poukázal na tú skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu v W. č. k.: XXC/XX/XXXX zo dňa 17. 9. 2009 súd rozviedol manželstvo s matkou maloletých detí a zároveň schválil rodičovskú dohodu tak, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na neho výživným v sume 80,- eur mesačne, ktoré následne ďalším rozsudkom Okresného súdu v W., č. k.: 15P/83/2013 zo dňa 28. 8. 2013 bolo zvýšené na sumu 100,- eur mesačne.

Rozsudkom Okresného súdu v W., č. k.: 14P/122/2013 zo dňa 2. 7. 2013 súd rozhodol o styku otca s mal. P. tak, že tento je oprávnený stýkať sa s ním každý párný víkend v mesiaci od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,00 hod., a zároveň boli upravené vianočné sviatky, jarné prázdniny, ako aj letné prázdniny. Otec poukázal ďalej v návrhu na ustanovenie § 24 Zákona o rodine, kedy aj následne medzi ním a maloletým dieťaťom, po úprave styku, sa vzťah diametrálne zlepšil, v mesiaci august 2013 so synom strávil celý mesiac, boli spolu na dovolenke v Chorvátsku a toto viedlo otca k presvedčeniu, že je v záujme maloletého, aby s ním strávil viac času, ako je to v rozhodnutí úpravy styku. Chce sa podieľať na jeho starostlivosti a žiadal zveriť dieťa do striedavej starostlivosti. Poukázal na to, že maloletý je vo veku 11 rokov, obaja rodičia sú spôsobilí maloletého vychovávať a majú záujem o jeho osobnú starostlivosť. Striedavou starostlivosťou sa zachová aj rovnocenný kontakt maloletého s oboma rodičmi, maloletý má pozitívny vzťah k obom rodičom a má právo na zachovanie vzťahu ako k navrhovateľovi, tak aj k matke. Súd by mal preto zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti tak, aby bol zachovaný najlepší záujem maloletého dieťaťa. Otec ďalej uviedol, že je presvedčený, že aj maloletý má o takúto formu starostlivosti záujem a je dôležité, aby obaja rodičia vykonávali svoje rodičovské práva rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok.

Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že s návrhom na zverenie maloletého P. do striedavej starostlivosti nesúhlasí. Manželstvo rodičov bolo rozvedené v roku 2009, maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti, od toho času sa otec maloletého s dieťaťom stretával veľmi málo, niekedy ho nevidel aj pol roka. V období rozchodu nemal záujem o komunikáciu s maloletým, neinformoval sa u matky, ako sa dieťa má, vzťahy medzi rodičmi nie sú dobré, rodičia vzájomne nekomunikujú. Matka pokladá tento návrh za odozvu na podaný návrh na zvýšenie výživného. Taktiež nie je pravdou, že by mal maloletý rovnaký vzťah k matke a k otcovi. Maloletý nemá záujem byť v striedavej starostlivosti a táto nie je ani v jeho záujme, chce sa sýkať otcom podľa rozhodnutia o úprave styku. Maloletý sa otca bojí, bojí sa mu povedať, že nechce takúto formu starostlivosti. Zároveň zvereniu dieťaťa do striedavej starostlivosti bráni ďalšia prekážka, spočívajúca vo vzájomnom vzťahu medzi rodičmi, ktorí spoločne nekomunikujú.

Na pojednávaní matka žiadala, s poukazom na svoje vyjadrenie, ako aj na vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom, zamietnuť návrh na striedavú osobnú starostlivosť. Dieťa samotné sa vyjadrilo v tom smere, že chce zachovať kontakt s otcom taký, aký je doposiaľ, t. j. v rozsahu upraveného styku, nechce meniť formu starostlivosti a toto by nebolo ani v záujme maloletého dieťaťa. Matka poukázala na to, že o dieťa sa riadne stará, zabezpečuje dieťaťu celkovú starostlivosť, maloletý má u nej vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny a zdravý vývoj. Žije s dieťaťom v 2-izbovom byte, kde náklady na domácnosť predstavujú cca 160,- eur mesačne, dieťa navštevuje X. T. D. Š., v škole dosahuje výborné výsledky. Matka uviedla, že aj samotná sa na túto tému s maloletým rozprávala, dieťa nechce meniť svoje prostredie, na ktoré je zvyknuté, s otcom chce naďalej chodiť na výlety a navštevovať ho. Matka je toho času zamestnaná v E. s priemerným mesačným zárobkom 550,- eur. Dieťa navštevuje Q. školu v W., výučba prebieha 2-krát do týždňa.

Právna zástupkyňa matky poukázala na správu o šetrení rodinných pomerov, ako aj na vyjadrenie maloletého dieťaťa a navrhla zamietnuť návrh otca na striedavú starostlivosť. V prvom rade poukázala na postoj a vyjadrenie maloletého dieťaťa, ktoré onedlho dovŕši vek XX rokov, a preto je potrebné, aby súd venoval pozornosť jeho vyjadreniu, pretože je rozumovo vyspelý natoľko, aby sa vedel k veci vyjadriť. Ďalej poukázala na tú skutočnosť, že otec počas celej doby od podania návrhu nemal žiaden záujem na riešení danej situácie, čo prezentoval aj tým, že sa nedostavil na referát poradensko-psychologických služieb, dostavila sa len matka s dieťaťom. Návrh otca pokladajú za nereálny a nedôvodný, navyše účelový, pretože striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletého dieťaťa. S otcom má dieťa riadne upravený styk, ktorý sa realizuje, maloletý samotný chce takýto kontakt s otcom zachovať. Navyše rodičia spolu nekomunikujú a jedna z podmienok realizácie striedavej osobnej starostlivosti je komunikácia rodičov, preto ani nemožno očakávať, že by takáto forma starostlivosti v budúcnosti fungovala. Právna zástupkyňa poukázala aj na správu zo D. Š. B., týkajúcu sa charakteristiky maloletého dieťaťa, starostlivosti zo strany matky, kde je jednoznačne konštatované, že matka zabezpečuje dieťaťu vynikajúcu starostlivosť, je medzi nimi vytvorený vynikajúci vzťah a dieťa dosahuje výborné výsledky. Takáto starostlivosť a stabilita výchovného prostredia je aj pre budúcnosť dieťaťa veľmi dôležitá.

Otec sa na pojednávanie nedostavil, doručenie mal riadne vykázané a právny zástupca otca ospravedlnil neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávaní na inom okresnom súde, a zároveň ospravedlnil neúčast' otca na pojednávaní. Z obsahu spisu však vyplýva, že právny zástupca nepredložil kópiu predvolania na pojednávanie, ktoré označil ako kolíziu termínov. V predchádzajúcom období už bolo pojednávanie 2-krát odročené, z titulu kolízie termínov s inými pojednávaniami, ktoré boli riadne doložené a ktoré súd zobral do úvahy. Súd preto pojednával v neprítomnosti otca a jeho právneho zástupcu v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Otec svojím podaním zo dňa 14. 3. 2014 zobral návrh späť v celom rozsahu a žiadal toto konanie zastaviť. Súd však medzitým na pojednávaní dňa 11. 3. 2014 rozhodol v merite veci.

Kolíznym opatrovníkom poukázal na šetrenie rodinného prostredia, ktoré bolo vykonané v obidvoch domácnostiach a je zrejme, že u obidvoch rodičov má dieťa vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť. S poukazom na vyjadrenie maloletého, ktorý samotný nechce meniť svoje stabilné výchovné prostredie a s otcom sa chce stretávať tak, ako mu je to umožnené v rámci úpravy styku. Taktiež kolízny opatrovník poukázal na takéto vyjadrenie, ktorému je potrebné venovať náležitú pozornosť. Je preto v záujme maloletého, aby naďalej ostal v starostlivosti matky a prebiehal riadne upravený styk otca s dieťaťom. Navyše z vyjadrenia matky je zrejme, že s otcom nekomunikujú, navzájom nespokupujú a ani z týchto dôvodov striedavá starostlivosť nie je zatiaľ vhodná pre maloleté dieťa, a preto návrh zo strany otca žiadali zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Poprade č. k. XXC/XX/XXXX - 28 zo dňa XX. X. XXXX bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec dieťaťa bol zaviazaný prispievať na výživu dieťaťa sumou 80,- eur mesačne.

Ďalším rozsudkom Okresného súdu v W. Č.. K.. XXP/XXX/XXXX - 19 zo dňa 2. 7. 2013 bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom každý párný víkend v mesiaci od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,00 hod., ďalej boli upravené vianočné sviatky, jarné prázdniny, ako aj letné prázdniny.

Rozsudkom Y. B. M. W., Č.. K.: XXP/XX/XXXX zo dňa 28. 8. 2013 bolo rozhodnuté o zvýšení výživného na sumu 100,- eur mesačne zo strany otca.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v W. vyplýva, že šetrením v domácnosti matky bolo zistené, že matka býva v 2-izbovom kompletne zariadenom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Maloletý P. má svoju vlastnú izbu, ktorá je účelne a vkusne zariadená, vybavená k jej potrebám, školským povinnostiam a tráveniu voľného času. Na vyučovanie sa pripravuje sám. Navštevuje X. T. D. Š. M. B., taktiež navštevuje Q. školu v W., kde dochádza 2-krát do týždňa. Ďalej bolo zistené, že maloletý sa často v minulosti sťažoval na bolesti brucha, bol pre túto záležitosť aj hospitalizovaný, pričom bolo potvrdené, že tento stav je spôsobený psychickým stresom.

Šetrením domácnosti otca bolo zistené, že býva v rodinnom dome, kompletne zariadenom, ktorý je v osobnom vlastníctve. Maloletý P. má svoju izbu účelne zariadenú a má u otca vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny a zdravý vývoj. Náklady na bývanie predstavujú okolo 170,- eur mesačne. Otec pri sprístupnení domácnosti uviedol, že so synom sa o striedavej starostlivosti rozprával, konkrétne o intervale mesiac u matky a mesiac u otca a podľa vyjadrenia otca syn k tomuto uviedol, že keby to bolo dlhšie ako na týždeň. Z návrhu vychádzal z mesačného pobytu syna cez prázdniny v jeho domácnosti, podľa vyjadrenia otca dieťa je zdravé, o jeho zdravotnom stave sa rozpráva priamo so synom, nespomenul, že by vedel o synových zdravotných problémoch s bolesťou brucha a hospitalizácii. Podľa názoru otca prichádza k nemu syn veselý a zhovorčivý, dal do pozornosti, že odchádza nerád a naťahuje čas odchodu. Dieťa má vytvorený aj dobrý vzťah k priateľke otca, s ktorou otec žije v spoločnej domácnosti.

Zo správy z poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v W. vyplýva, že matka sa dostavila s dieťaťom, otec nenadviazal s príslušným referátom žiaden kontakt. Z poradensko-psychologického procesu vyplynulo, že matka nie je s modelom striedavej osobnej starostlivosti stotožnená, vníma to ako reakciu otca na jej návrh o zvýšenie výživného. Posledná úprava styku otca so synom bola v júli 2013 a tá sa realizuje v súlade s rozsudkom. Komunikácia medzi rodičmi, podľa udania matky, nefunguje dobre, otec dieťaťa ju nerešpektuje ako matku, nerozprávajú sa, pri preberaní dieťaťa otec komunikuje výlučne so synom. Čo sa týka školských povinností, synovi sa v tejto oblasti venuje skoro výlučne matka. Dieťa s otcom spájajú najmä voľno-časové aktivity. Mal. P. má k obom rodičom vytvorené dobré citové väzby, pripúšťa, že rodičia pred ním o sebe nehovoria s rešpektom. O možnej striedavej osobnej starostlivosti s ním hovoril otec a mal. P. spočiatku s touto možnosťou súhlasil. V súčasnosti však je jeho postoj k takejto starostlivosti odmietavý a rád by si zachoval kontakt s otcom v takom rozsahu, ako to funguje doteraz. Záujem o syna zo strany otca nie je každodenný, viaže sa len na čas, ktorý majú podľa rozsudku spolu stráviť, t. j. každý druhý víkend.

Zo správy zo D. Š. K. M. B. vyplýva, že dieťa je adaptované v kolektíve, je zodpovedný, spoľahlivý, dosahuje nadpriemerné školské výsledky, na vyučovaní je aktívny, samostatný, veľmi snaživý, dochádzka do školy je bezproblémová. K zhoršeniu školských výsledkov nedošlo, správanie sa dieťaťa je vždy v súlade s poriadkom školy. Matka dieťaťa sa o jeho školské výsledky a správanie aktívne zaujíma, zúčastňuje sa pravidelne všetkých triednych zasadnutí rodičovských rád a individuálnych pohovorov s rodičmi žiakov. Zároveň triedna učiteľka konštatovala, že dieťaťu je zo strany rodiča, u ktorého je vychovávané, poskytnuté všetko, čo maloleté dieťa v jeho veku potrebuje, a to aj zohľadňujúc starostlivosť, stabilitu a pevné zázemie.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v súčasnosti nie sú vytvorené podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Maloletý je zverený do osobnej starostlivosti matky, u ktorej starostlivosť je výborná, čo bolo aj preukázané jednotlivými správami, či už zo šetrenia pomerov, správami zo školy, správami z referátu poradensko-psychologických služieb. Maloletý samotný v súčasnosti vyjadril svoj názor, že mu vyhovuje model stretávania sa s otcom ako to funguje doposiaľ, t. j. podľa úpravy styku, na základe rozhodnutia Okresného súdu W. XXP/XXX/XXXX zo dňa 2. 7. 2013. Takto sú napĺňané potreby maloletého dieťaťa v súvislosti s voľno-časovými aktivitami so strávením času u otca a pod. Navyše obaja rodičia medzi sebou nekomunikujú, je oslabený ich vzájomný kontakt, pričom komunikácia rodičov, spoločné výchovné metódy, starostlivosť o dieťa v rovnakom rozsahu, je jedným zo základných požiadaviek striedavej osobnej starostlivosti, čo v tomto prípade naplnené nie je. Preto s poukazom na uvedené skutočnosti súd zamietol návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť u maloletého P., majúc na zreteli najlepší záujem maloletého dieťaťa tak, ako to má na mysli aj článok 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého dieťaťu sa zaručuje právo na posúdenie najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie v akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú ako vo verejnej, tak aj súkromnej sfére.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, pretože ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých, ktoré môže začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa §-u 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha.

Podľa ods. 2 cit. ust. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca, alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený, to neplatí, ak senát rozhodol namiesto samosudcu,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 cit. ust. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.